

Рейтинговий звіт NGUK 004-004 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	НАК «Нафтогаз України»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	09.08.2010 р.
Дата оновлення:	14.08.2012 р.
Рівень кредитного рейтингу Позичальника:	uaA
Прогноз:	у розвитку

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери ua у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність НАК «Нафтогаз України» за II півріччя та 2011 рік загалом, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингової процедури.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій Позичальником, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингова оцінка ґрунтується на інформації, наданій клієнтом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Історія кредитного рейтингу

Дата	12.11.2004	21.10.2005	11.11.2005	15.03.2006	09.08.2010	18.08.2011	02.09.2011	20.12.2011	14.08.2012
Рівень довгострокового кредитного рейтингу:	uaAA	uaAA	uaA	–	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз:	стабільний	негативний	негативний	–	стабільний	стабільний	у розвитку	у розвитку	у розвитку
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження зі зміною прогнозу	зниження	відкликання	визначення	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності означає чутливість до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Прогноз «у розвитку» вказує на підвищену імовірність зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу НАК «Нафтогаз України» підтримується:

- стратегічним значенням та підтримкою з боку Держави;
- монопольним положенням на ринку газу.

Рівень кредитного рейтингу НАК «Нафтогаз України» обмежується:

- високою залежністю діяльності від державного регулювання;
- невизначеністю щодо планів та напрямів реформування НАК «Нафтогаз України»;
- високим рівнем боргового навантаження;
- від'ємним значенням чистих грошових потоків від операційної діяльності протягом останніх років;
- недосконалим механізмом функціонування ринку газу та його низькою прозорістю.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

Показник	2007	2008	2009	2010	I півр. 2011	2011
Активи	49 301 983	71 687 298	108 993 028	107 281 497	124 554 445	133 680 016
Довгострокові фінансові інвестиції	23 010 554	24 967 900	36 242 510	24 767 655	26 441 986	34 906 118
Дебіторська заборгованість	18 327 202	27 429 276	34 114 669	57 043 199	47 494 344	42 844 438
Запаси	624 325	10 125 653	29 966 630	13 037 366	33 888 203	40 695 602
Власний капітал	3 288 859	16 015 991	42 289 815	24 668 336	35 833 073	47 121 953
Статутний капітал	5 564 714	5 564 714	24 164 714	29 940 905	42 340 905	45 840 905
Кредити банків	8 332 550	31 368 004	26 344 407	27 780 418	29 503 693	38 990 859
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	2 719 538	3 248 544	12 750 797	12 713 633	12 730 540	12 758 453
Кредиторська заборгованість	33 049 212	16 093 243	21 320 429	40 912 829	32 243 659	32 557 768

Джерело: фінансова звітність НАК «Нафтогаз України»

Основні показники операційної діяльності, тис. грн.

Показник	2007	2008	2009	I півр. 2010	2010	I півр. 2011	2011
Чистий дохід від реалізації	21 536 608	50 567 304	75 094 058	44 723 638	91 236 625	57 242 100	108 053 554
Валовий прибуток (збиток)	3 511 010	(1 591 324)	6 599 136	(76 511)	4 847 431	5 110 041	12 033 212
Операційний прибуток (збиток)	(8 169 410)	16 295 603	10 277 132	2 365 566	(14 207 887)	4 155 960	(495 351)
Чистий прибуток (збиток)	(12 083 120)	11 175 885	2 267 795	(297 266)	(24 184 589)	490 088	9 147 542
ЕБИТДА (за останні 12 міс.)	(10 055 039)	12 257 996	10 729 158	5 922 028	(15 125 888)	(12 875 587)	18 267 931

Джерело: фінансова звітність НАК «Нафтогаз України»

НАК «Нафтогаз України» зареєстровано Шевченківською районною у м. Києві державною адміністрацією 2 червня 1998 року (Свідоцтво про державну реєстрацію (перереєстрацію) від 02.06.1998 р. Серії А01 №303696, код ЄДРПОУ: 20077720). Юридична та фактична адреса: м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 6.

Станом на кінець 2011 року структура Компанії складається з дочірніх компаній та підприємств, заснованих НАК «Нафтогаз України», господарських товариств, пакети акцій яких передано до статутного фонду Компанії, а також інших акціонерних (господарських) товариств.

Основним видом діяльності Компанії та підприємств, які входять до її складу є: розвідка та розробка газових і нафтових родовищ, транспортування газу і нафти, експлуатаційне та розвідувальне буріння на газ і нафту, зберігання газу в підземних газосховищах, постачання природного і скрапленого нафтового газу, переробка газу і газового конденсату, оптова та роздрібна торгівля нафтопродуктами, наукове забезпечення галузі, сервісне обслуговування промислових об'єктів тощо.

Діяльність НАК «Нафтогаз України» та його підприємств за підсумками 2011 року характеризується наступними показниками:

- у 2011 році було здійснено буріння 159,68 тис. м. розвідувальних свердловин, що на 20% менше, ніж у 2010 році;

- протягом січня-грудня 2011 року було видобуто 18,1 млрд. куб. м. газу (93,7% від загальноукраїнського обсягу видобування), 3,1 млрд. т нафти та газового конденсату (96,9%), що на 1,2% та 6,1% менше результату 2010 року. Скорочення обсягів видобутку є наслідком зменшення обсягів експлуатаційного буріння ПАТ «Укрнафта»;

- за 12 місяців 2011 року було здійснено транспортування 159,7 млрд. куб. м. товарного газу, транзит газу через територію України склав 104,2 млрд. куб. м., (+5,9% та +5,7% у порівнянні з 2010 роком відповідно). Зростання обсягів транспортування та транзиту природного газу пояснюється збільшенням потреб основних країн-споживачів;

- протягом 2011 року ДК «Укргазвидобування» було перероблено 683,0 тис. т нафти та газового конденсату власного видобутку, що на 3,5% перевищує аналогічний показник 2010 року;

- за підсумками 2011 року у структурі доходів, отриманих НАК «Нафтогаз України», на реалізацію природного газу приходилось більше 50%. В цілому, чистий дохід за результатами 12 місяців 2011 року було збільшено на 20,7%, до 135 290 809,0 тис. грн., що було забезпечено переважно за рахунок підвищення тарифів на реалізацію та збільшення фізичних обсягів транспортування і транзиту. При цьому, отримання валового прибутку компанією у обсязі 22 317 352,0 тис. грн. було забезпечено насамперед за рахунок транспортування природного газу.

На кінець 2011 року поточна фінансово-господарська діяльність НАК «Нафтогаз України» була забезпечена власним капіталом на 35%, що в умовах наявності суттєвого обсягу фінансових зобов'язань свідчить про високий рівень залежності діяльності компанії від зовнішніх джерел фінансування. При цьому, у структурі активів значну питому вагу займають ліквідні оборотні активи, а саме товарно-матеріальні запаси (30% валюти балансу), довгострокові інвестиції (ОВДП) тощо.

Чистий дохід НАК «Нафтогаз України» за підсумками 2011 року становив 108 053 554,0 тис. грн., що на 18% більше показника 2010 року. Доходи компанії практично повністю сформовано надходженнями від реалізації природного газу, транспортування, транзиту, а також продажу продуктів нафтопереробки.

Суттєвий вплив на кінцеві фінансові результати діяльності компанії має необхідність обслуговування позикових ресурсів, так, за підсумками 2011 року фінансові витрати становили 6 500 289,0 тис. грн., що на 28,5% перевищує показник 2010 року та на 13% плановий показник. За підсумками 12 місяців 2011 року компанія отримала чистий прибуток у обсязі 9 147 542,0 тис. грн., проте слід зазначити, що значний вплив на формування позитивного результату мало отримання інших неопераційних доходів.

За підсумками 2011 року чисті грошові потоки НАК «Нафтогаз України» від операційної діяльності мали від'ємне значення на рівні (-) 14 721 461,0 тис. грн. (за підсумками 2010 року – (-) 14 660 383,0 тис. грн.), що було зумовлено здійсненням витрат, пов'язаних з придбанням товарів, здійсненням авансових платежів, сплатою податків, обов'язкових платежів тощо. Від'ємні грошові потоки від операційної діяльності у 2011 році було компенсовано за рахунок надходжень позикових ресурсів, збільшення статутного капіталу, а також надходжень від продажу цінних паперів. Необхідно відзначити негативну динаміку зменшення обсягу вільного грошового потоку за підсумками 2011 року.

Показник фінансової незалежності мав позитивну динаміку протягом 2011 року, за рахунок, насамперед, збільшення розміру статутного капіталу, проте перебуває на низькому рівні, що свідчить про високий рівень залежності компанії від позикових ресурсів. Протягом II півріччя 2011 року чистий борг НАК «Нафтогаз України» зріс на 30,6% (за рахунок залучення кредитних ресурсів), показник ЕВІТДА за підсумками аналізованого року становив 28 051 151,0 тис. грн.

Відповідно, на кінець 2011 року показник співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА становив 1,8. Проте, враховуючи те, що показник ЕВІТДА характеризується значною амортизаційною складовою, а також те, що на формування чистого прибутку суттєвий вплив мало отримання інших неопераційних доходів в 2011 році, рівень боргового навантаження НАК «Нафтогаз України» оцінюється як високий. Рівень покриття відсотків за рахунок ЕВІТ за підсумками 2011 року перебував на низькому рівні. Крім того, необхідність у найближчі 12 місяців погашення значного обсягу зобов'язань (у т. ч. за банківськими кредитами) обумовлює потребу у акумулюванні додаткових ресурсів.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг НАК «Нафтогаз України» підтверджено на рівні **uaA**, прогноз «у розвитку».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу корпоративних рейтингів

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані НАК «Нафтогаз України», тис. грн.

Актив	2007	2008	2009	2010	I півр. 2011	2011
I. Необоротні активи	29 908 629	31 663 622	43 270 091	33 397 418	38 504 322	46 987 726
Нематеріальні активи	7 110	9 968	11 351	22 398	20 046	23 605
Незавершене будівництво	401 136	536 710	837 258	909 192	925 469	928 499
Основні засоби	127 278	125 954	127 641	101 779	98 863	122 434
Довгострокові фінансові інвестиції:						
за методом участі в капіталі інших підприємств	22 799 288	24 756 544	25 655 606	24 555 811	25 680 904	30 590 395
інші фінансові інвестиції	211 266	211 356	10 586 904	211 844	761 082	4 315 723
Довгострокова дебіторська заборгованість	5 473 124	4 151 905	3 406 887	3 005 971	6 427 535	8 310 312
Відстрочені податкові активи	889 427	1 871 185	2 644 444	4 590 423	4 590 423	2 696 758
II. Оборотні активи	19 393 102	40 023 597	65 722 855	73 883 598	86 049 719	86 692 226
Запаси	624 325	10 125 653	29 966 630	13 037 366	33 888 203	40 695 602
Векселі одержані	855 788	942 578	904 026	938 265	940 672	939 097
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	801 264	1 297 868	1 378 141	2 323 930	3 156 298	5 900 793
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом,						
за виданими авансами	217 020	1 116 306	1 072 385	19 222 620	527 086	840 906
з нарахованих доходів	35 552	34 948	300	662	820	1 035
із внутрішніх розрахунків	13 901 626	19 140 053	22 751 579	34 479 232	41 011 836	34 284 701
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 793 162	2 754 743	3 697 678	975 191	1 033 680	1 040 119
Грошові кошти та їх еквіваленти	412 359	2 010 111	1 184 269	2 176 114	3 442 739	888 729
Інші оборотні активи	29 216	458 557	457 287	688 614	1 224 433	1 324 360
III. Витрати майбутніх періодів	252	79	82	481	404	64
Баланс	49 301 983	71 687 298	108 993 028	107 281 497	124 554 445	133 680 016
Пасив						
I. Власний капітал	3 288 859	16 015 991	42 289 815	24 668 336	35 833 073	47 121 953
Статутний капітал	5 564 714	5 564 714	24 164 714	29 940 905	42 340 905	45 840 905
Інший додатковий капітал	3 647 646	5 156 672	10 858 782	12 963 342	9 071 488	9 758 764
Резервний капітал	253 037	838 558	953 918	953 918	953 918	1 424 224
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(6 176 538)	4 456 047	6 312 401	(19 189 829)	(16 533 238)	(9 901 940)
II. Забезпечення наступних витрат і платежів	360	3 968	190 358	179 201	147 968	103 592
III. Довгострокові зобов'язання	11 707 379	19 659 140	18 063 804	36 318 655	49 828 826	36 071 690
Довгострокові кредити банків	7 591 715	11 791 780	2 396	23 301 997	23 465 683	23 313 237
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	2 719 538	3 248 544	12 750 797	12 713 633	12 730 540	12 758 453
Інші довгострокові зобов'язання	1 396 126	4 618 816	5 310 611	303 025	13 632 603	0
IV. Поточні зобов'язання	34 305 385	36 008 199	48 449 051	46 115 305	38 744 578	48 866 416
Короткострокові кредити банків	740 835	19 576 224	26 342 011	4 478 421	6 038 010	15 677 622
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	5 547 831	4 390 381	11 125 717	6 434 041	11 022 296	13 405 862
Поточні зобов'язання за розрахунками:						
з одержаних авансів	2 941 110	2 253 886	6 520 807	12 938 907	11 804 698	10 859 585
із внутрішніх розрахунків	7 153 002	8 112 382	3 479 352	4 570 350	8 261 904	8 175 739
за іншими розрахунками	17 406 652	1 336 594	194 553	16 969 531	1 134 761	116 582
Інші поточні зобов'язання	515 338	338 732	786 611	724 055	462 909	631 026
V. Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0	1 516 365
Баланс	49 301 983	71 687 298	108 993 028	107 281 497	124 554 445	133 680 016

Джерело: фінансова звітність НАК «Нафтогаз України»

Дані звіту про фінансові результати НАК «Нафтогаз України», тис. грн.

Показник	2007	2008	2009	I півр. 2010	2010	I півр. 2011	2011
Чистий дохід від реалізації продукції	21 536 608	50 567 304	75 094 058	44 723 638	91 258 096	57 242 100	108 053 554
Собівартість реалізованої продукції	18 025 598	52 158 628	68 494 922	44 800 149	85 829 866	52 132 059	96 020 342
Валовий прибуток (збиток)	3 511 010	(1 591 324)	6 599 136	(76 511)	5 428 230	5 110 041	12 033 212
Інші операційні доходи	11 606 502	33 119 258	8 387 551	3 244 677	4 449 560	212 881	531 774
Адміністративні витрати	272 150	469 325	388 255	332 530	527 796	179 407	378 872
Витрати на збут	2 208	3 576	5 470	3 481	7 876	2 413	6 532
Інші операційні витрати	23 012 564	14 759 430	4 315 830	466 589	22 856 403	985 142	12 674 933
Операційний прибуток (збиток)	(8 169 410)	16 295 603	10 277 132	2 365 566	(13 514 285)	4 155 960	(495 351)
Доход від участі в капіталі	1 348 697	1 074 482	1 145 322	0	1 617 226	0	4 910 699
Інші фінансові доходи	2 351	8 377	137 986	100 666	100 696	9 492	55 531
Інші доходи	80 886	1 252 494	15 349 489	15 560 747	23 048 136	16 519 173	72 830 600
Фінансові витрати	1 013 165	956 619	4 182 322	2 772 679	5 057 372	3 070 998	6 500 289
Витрати від участі в капіталі	271 599	518 907	180 665	0	598 253	0	228 739
Інші витрати	3 057 530	5 853 400	15 870 624	15 551 566	23 058 501	16 621 082	58 764 363
Фінансовий результати до оподаткування	(11 079 770)	11 302 030	6 676 318	(297 266)	(17 462 353)	992 545	11 808 088
Податок на прибуток від звичайної діяльності	1 003 350	126 145	4 408 523	0	(3 968 992)	502 457	2 660 546
Чистий прибуток (збиток)	(12 083 120)	11 175 885	2 267 795	(297 266)	(21 431 345)	490 088	9 147 542

Джерело: фінансова звітність НАК «Нафтогаз України»